

Nyhedsbrev fra

GartneriRådgivningen A/S
(HortiAdvice Scandinavia A/S)

Æble/Pære NYT

Nr. 5 • 18. april 2016

Sygemelding

Maya Bojesen er midlertidigt sygemeldt. For akutte spørgsmål kontakt i mellemtiden Hanne Lindhard Pedersen eller Lene Baarts (se mail og mobil nederst i nyhedsbrevet) eller Rådgivningsleder Thomas Skovgaard Lund (87405455).

Skurv

- I skrivende stund simulerer RIMpro, at der har været godt gang i potentielle skurvinfektioner rundt om i landet i sidste uge, samt at der igen ligger modne sporer til udslyngning ved næste regnvejr. Så skurvsæsonen er for alvor i gang.
- Forebyggende behandling er altid den sikreste strategi.
- Hvor længe en sprøjtning holder, afhænger af hvor meget ny bladmasse, der er kommet frem siden sidst, der blev behandlet. Bladmasse, der er kommet frem siden sidste sprøjtning er ikke dækket mod skurvinfektion. Husk også at kraftigt regnvejr kan resulterer i ringere dækning af det middel, der er bragt ud.
- Delan bruges før regnvejr eller i sporespiringsvinduet før infektionen starter. Delan virker, når sporerne er i gang med at spire, men har ingen effekt, når først infektionen er i gang. Delan må bruges 2 gange à 0,5 kg/ha *før* blomstring.
- Syllit bruges før regnvejr, i sporespiringsvinduet eller kort tid efter at infektionen er startet. Bedste anvendelsestidspunkt af Syllit er frem til blomstring. **Bland ikke Syllit med andet end urea.**
Hvor lang tid Syllit kan række bagud afhænger af temperaturen. Den kurative virkning er gældende i 480 gradtimer efter starten af regnvejrperioden. 480 gradtimer er f.eks. 48 timer ved 10 grader.
- Scala bruges, hvis det glipper med forebyggende sprøjtning/sprøjtning i sporespiringsvinduet. Sørg for at tilsætte Delan til Scala for at opnå forebyggende virkning fremadrettet.

Bladgødskning

Aktuelt på nuværende udviklingstrin:

- 3 kg/ha Urea + 1 kg/ha MAP (monoammoniumfosfat 12-27-0). MAP tilsættes for at sænke pH i sprøjtevæsken, og samtidig tilføres lidt fosfor.
- Hvor der er mere grønt fremme og når der ikke er udsigt til nattefrost de første døgn efter sprøjtning kan tilsættes: 0,15 l/ha Zintrac og 0,5 l/ha Mantrac.
- De her nævnte bladgødningsprodukter kan blandes.
- Ved behov tilsættes 2-3 kg svovl. Det er en fordel, hvis temperaturen kommer over 10°C, når der bruges svovl.
- Læs i øvrigt om bladgødskning i Håndbogen 2016 side 20-21.

INDHOLD

Sygemelding
Skurv
Bladgødskning
Ukrudt
Pærebladgalmider
Pæregalmyg
Frostmålere i pære
Pærebladlopper
Humlebier i pærer
Rød æblebladlus
Feromonforvirring og viklere
Formning af unge Clara Frijs træer
Udtynding af Clara Frijs
Jern til pærer
Spruzit Neu, godkendelse
Blomstringstur

Ukrudt

Bar jord fungerer bedre som varmemagasin end jord som er dækket af vegetation. Der er større varmeudstråling fra bar jord, hvilket er en klar fordel i forhold til at reducere faren for skade ved nattefrost. Sørg derfor for at der er rent under træerne. Vælg middel/blanding i forhold til hvilke arter som skal bekæmpes. Se grundig beskrivelse af midler og metoder i nyhedsbrev nr. 3

Pærebladgalmider

Den langsomme udvikling af blade og knopper betyder at man de fleste steder kan få sideeffekt på midlerne ved at bladgødske en gang mere med 4 kg svovl pr ha nu.

Pæregalmyg

- I 2015 blev der observeret fangst af pæregalmyg på Årslev den 20. april. I år hvor udviklingen går langsomt og temperaturen er lav, må det forventes at der vil være flyvning når der kommer en dag med god temperatur. Hold øje med fælterne.
- Behov for tiltag mod pæregalmyg må vejes op mod risiko for bladlopper. **Da nyttedyr er særligt vigtige i pærer, bør brug af insekticider kun ske, hvis der er et absolut bekæmpelsesbehov. Denne afvejning gælder uanset middel og sprøjteteknik.**
- Husk at fælterne fortæller kun noget om flyvetidspunktet, og ikke noget om bekæmpelsesbehovet (det var jo udelukkende angrebne pærer som blev indsamlet til fælden sidste år og dermed repræsenterer fangst i fælterne ikke populationens størrelse).
- Om der er behov for bekæmpelse afhænger af forholdet mellem omfanget af skade de foregående år og mængden af blomsterknopper. Især hvor der er vekselbæring og der samtidig var problemer sidste år, kan der være behov for bekæmpelse i år.
- Hvis der er behov for bekæmpelse af bladlus, og der behandles med Mospilan, vil der opnås god sideeffekt mod pæregalmyg. **Virkningen af Mospilan er systemisk dvs. at det virker når æggene er lagt i blomsteranlæggene og på vej til at klække. Mospilan er ikke så skånsomt, at det kan bruges ukritisk og bør af hensyn til nyttefaunaen kun anvendes, hvis der absolut er behov for det.**

Foto Pæregalmyg: husk at tjekke fælterne for hvornår pæregalmyggen flyver. Det er for sent at komme i tanke om det, når disse frugter ses i plantagen.

Frostmålere i pære - Dipel /Turex

Æggene af frostmåler klækker her om foråret. De nyklækkede larver er så små, at de er svære at opdage. Dipel/Turex er ufarligt for nyttedyr, og bør derfor vurderes til larvebekæmpelse i pæerne før blomstring. For at få god virkning skal larverne være små og det skal være lunt - også i dagene efter behandling, så larverne er aktive og spiser. Sørg for at få behandlet når der kommer en god dag, da temperaturen er afgørende for effekten.

Vær opmærksom på at der er forbud mod anvendelse af Dipel ES reg.nr.22-71 fra den 28. maj 2016. Er der noget på lager, er det derfor en god idé at få det brugt i pæerne.

Pærebladlopper

Kig efter pærebladloppernes æg. De ligger ved bladar i nærheden af knopperne. Det er en fordel at danne sig et indtryk af, hvor i plantagen de er og hvor stort omfanget er. Æggene er til at begynde med lyse, men skifter til orange, når klækketidspunktet nærmer sig. Movento + Pronet Alfa (ca. 1,5 l/ha) bruges **efter blomstring**. Movento virker primært ved at det optages i bladene, og via saftstrømmen transporteres videre til de små nymfers fødeoptag.

Så snart æggene begynder at klække er det vigtigt at time sin bladgødskning med magnesium, så der opnås sideeffekt på bladlopperne.

Humlebier i pærer

Især Lucas er forholdsvis godt med i udvikling mens vejrsigten fra DMI stadig byder på køligt vejr så langt øjet rækker. Hvis det bliver for køligt i blomstringen til at bierne vil flyve ud fra staderne, så kan det være en idé at få lidt hjælp af humlebier til bestøvningen. Når pæerne er færdige med at blomstre kan staderne flyttes til andre kulturer med behov for ekstra hjælp til bestøvningen. Det gælder dog kun stader, som har en dronning idet de små stader uden dronning kun har en holdbarhed på ca. 3 uger.

Foto: Humlebier bruges som supplement til bier. De flyver allerede ved temperaturer på 8-10 grader og er derfor gode at have som forsikring i tidligt blomstrende frugttræer.

Rød æblebladlus

De tidlige sorter er tæt på tæt klynge. Begynd derfor at holde øje med rød æblebladlus. Det tilrådes at bekæmpe den røde æblebladlus før blomstring (dog endnu for tidligt på de fleste lokaliteter!). Der er flere midler at vælge mellem:

- Mospilan: hvis det er for koldt til Teppeki eller Pirimor. Mospilan er det mest bredtvirkende af de tre midler.
- Teppeki: Kræver nogen varme for optimal effekt. Husk også at effekten først kan ses op til 10-14 dage efter behandling.
- Pirimor: Det skal være minimum 15°C for effekt. Brug om morgenen på en dag med stigende temperatur. (Hvis der også skal opnås effekt på blodlus, skal man tjekke, at disse er på vej frem fra overvintring. Tjek ved barksprækker, pødested og lignende). Tilsæt ProNet-Alfa for forbedret virkning.
- Pyrethroid (Karate) : Er det middel der virker bedst når det er køligt, men de øvrige midler foretrækkes af hensyn til rovmider og andre nyttedyr.

Foto: De tidlige æblesorter er langt fremme, her Gråsten, hvor der skal holdes øje med den Røde Æblebladlus fra nu af.

Viklere og feromonforvirring

Feromonforvirring skal senest være oppe inden de tidligste æbleviklere er ude at flyve. Der er dog ikke noget i vejen for at hænge feromonforvirringen op nu, hvis der er ledig kapacitet til det.

Feromonforvirring (Isomate CLR) virker ikke på rød og grå knopvikler, så husk stadig at kigge efter viklerlarver, især nu hvor knopperne begynder at folde sig ud. De kan ikke rammes så længe knoppen er lukket helt tæt, så vent med behandling til de er åbnet op. Det betyder i praksis, at det optimale sprøjtetidspunkt ikke er den samme dag i alle sorter!

I pærerne bekæmpes viklerlarver med Dipel/Turex, i æblerne med Steward. Larvemidler skal udbringes i forbindelse med gode temperaturer for bedste effekt. Det kan enkelte år være nødvendigt at bruge Pyrethroid, hvis temperaturen er for lav til Steward. I så fald behøver man ikke køre ud med et lusemiddel samtidig, da det også tager lusene med nu hvor de ikke er krøllet ind i bladene. Vær opmærksom på at det ofte giver problemer med spindemider senere, når der behandles med Pyrethroid.

Formning af unge Clara Frijs træer

Hvis toppen er for svag og skal have mere tilvækst, er det meget vigtigt at få fjernet blomsterknopperne fra den øverste del af toppen. Fjern f.eks. konsekvent knopper i toppen i 10-15 cm's længde. Gerne mere hvis væksten er meget svag. I V-system, Y-system, Biboom og andre systemer, hvor der er flere "stammer" fra samme træ, er det afgørende for træets udvikling, at hver stamme har ca. samme vækstniveau. I unge træer kan man fremme dette ved at fjerne blomsterknopper fra svage stammer og lade forholdsvis flere sidde på de kraftigere stammer. Så virker frugten som væksthæmmer på den enkelte stamme. På svage toppe gælder også her at alle blomsterknopper i de øverste ca. 15 cm fra toppen fjernes så toppen kan få noget vækst.

Foto: I svage toppe fjernes blomsterknopper, så der kan komme bedre gang i skudvæksten. Det er hurtigere – og bedre at fjerne knopper nu, frem for at fjerne frugten senere.

I unge spindeltræer kan man vride kraftige basisgrene ned til vandret, evt. vride eller knække forsigtigt så man hæmmer grenen. Grenen bruges i så fald til væksthæmning og produktion i træet inden den evt. skal udskiftes.

Fortsættes...

Det er dog at foretrække at man i første år bruger noget tid på at lægge stærke grene under yoke mens svage grene lægges ovenpå yoken. Så er chancen for at få ensartede bundgrene i træet større. I toppen kan man på samme måde sørge for at væksthæmme årsskud ved enten at knække dem senere på sæsonen eller at få dem ned til lige omkring vandret med en vægtsklods. Det er omkostnings tungt arbejde, men det sikre at man har et brugbart og produktivt træ på kort tid. Især for kraftigt voksende træer kan have brug for lidt hjælp til at komme i bæring. Grenene skal helst være lidt over vandret, for at sikre en god frugtstørrelse når den begynder at bære. Når de er blevet produktive, klippes de tilbage så man har en stabil og ikke for lang frugtbærende gren i toppen af træet.

>>>

Foto: Hvis der kun er for kraftige eller oprette årsskud i toppen af de unge træer, er det nødvendigt at få nogle af disse grene bøjet eller knækket lidt ned så træerne kan komme i produktion.

Udtynding af knopper i Clara Frijs

Pærer på nedhængende grene har tit svært ved at få størrelse. Derfor skal disse grene ikke have lov til at bære ret mange frugter. Man kan med fordel fjerne de yderste blomsterknopper for at forhindre at frugterne kommer til at virke som en vægtsklods. Typisk vil frugter på nedhængende grene starte fint nok op med frugttilvæksten men så ret hurtigt gå helt i stå og ofte ende i en størrelse under 50 mm. Derfor kan man lige så godt få fjernet nogle af disse blomsterknopper nu, hvis man alligevel har for mange. Tidlig udtynding i Clara Frijs, altså før frugtsætning, nedsætter risiko for vekselbæring og påvirker samtidig frugtstørrelsen positivt.

Jern til pærer

Udbringes omkring afblomstring, i forbindelse med regn. Se nyhedsbrev nr. 3 for beskrivelse af metode og valg af produkt.

Spruzit Neu

Har fået en regulær godkendelse til blandet andet æbler og pærer. Den er godkendt til både konventionel og økologisk dyrkning. På etiketten er Grøn æblebladlus og æblesnudebille nævnt.

Blomstringstur:

Æble/Pære klubbens blomstringstur afholdes den 10. maj hos: Hans Lolk Mortensen, Bjerrebyvej 111, 5700 Svendborg. Arrangementet starter kl. 18.30 og slutter kl. 21.45 -

Se hele programmet i indbydelsen på næste side...

Maya Bojesen
Mobil 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf. 87 40 66 06
Mobil 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf. 40 45 99 98
lba@seges.dk

Blomstrings- tur 2016

Program:

18.30 - 18.45: Velkomst

18.45 - 19.30: Plantagevandring

- Udtynding
v. Lene Baarts, GartneriRådgivningen
- Status for projektet DAFRUS (dansk frugt uden sprøjterester)
v. Marianne Bertelsen, Årlev samt Hans Lolk Mortensen

19.30-20.15: Kaffe/kage samt faglige indlæg:

- Resultat af spørgeskemaundersøgelse (forbrugere er blevet spurgt om deres "fordomme" for pesticidrester)
v. Marianne Bertelsen, Årlev
- Blodlus, registrerede problemer i plantagen
v. Hanne Lindhardt og Lene Baarts, GartneriRådgivningen

20.15-21.45: Sprøjtedemonstration

- Fokus på afsætning af sprøjtevæske ved brug af afdriftsreducerende dyser v. Niels Enggaard Klausen

Dato:

Tirsdag d. 10. maj 2016

Sted:

Hans Lolk Mortensen
Bjerrebyvej 111
5700 Svendborg

Pris medlemmer:

400,- kr.

Pris ikke-medlemmer:

1.000,- kr.

Tilmelding:

Elektronisk tilmelding
senest den 2. maj på:
www.gartnershop.dk

Tilmelding er bindende

KLIK HER
for at tilmelde dig

gartneri
RÅDGIVNINGEN